

Årsplan

Tornes barnehage

2024-2025

God bagasje på livets reise

Fastsatt av samarbeidsutvalget: september 2024

HUSTADVIKA
KOMMUNE

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT

Barnehageloven, 2005, § 1 fastsetter at barnehagen skal, i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagens innhold er basert på et helhetlig læringssyn, hvor omsorg og lek, læring og dannelse står sammen i en helhet. Vennskap, fellesskap, kommunikasjon og språk er prioriterte områder i Rammeplanen som inngår i alt av barnehagens innhold.

HVORFOR HAR VI EN ÅRSPLAN?

Årsplanen er barnehagens overordnede pedagogiske dokument. Den bygger på «Lov om barnehager» og «Rammeplan for barnehagens innhold».

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehageloven i praksis, og hvordan det jobbes målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med rammeplanen og barnehageloven.

I rammeplanen finner vi at planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid har flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Årsplanen utarbeides i forbindelse med overgang fra et barnehageår til det neste, og godkjennes av Samarbeidsutvalget.

Planen gjelder for kommende barnehageår, og avdelingene utarbeider månedsplaner basert på årsplanen. Månedsplanene er arbeidsverktøyet vi bruker i det pedagogiske arbeidet, og det er gjennom månedsplanene, sammen med månedsbrevene, avdelingenes konkrete mål, aktiviteter og evaluering av arbeidet kommer fram.

Innhold

BARNEHAGENS SAMFUNNSMANDAT	2
HVORFOR HAR VI EN ÅRSPLAN?	2
BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD	1
OMSORG	1
LEK	1
LÆRING	1
DANNING	2
PROGRESJONSPLAN	3
KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST	3
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	3
KUNST, KULTUR OG KREATIVITET	4
NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI	4
ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI	4
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	5
VÅR PEDAGOGISKE VIRKSOMHET	6
PLANLEGGING	6
DOKUMENTASJON	6
VURDERING OG EVALUERING	6
MEDVIRKNING FRA BARN OG FORELDRE I PLANARBEIDET	7
SAMARBEID HJEM – BARNEHAGE	7
FORELDRESAMARBEID	7
SAMARBEID – ANDRE INSTANSER	8
OVERGANGER	8
NY I BARNEHAGEN	8
OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN	9
OVERGANGER BARNEHAGE – SKOLE/SFO	9
SATSINGSOMRÅDER	10
LIVSMESTRING I BARNEHAGEN	10
ARBEID MED SPRÅK I BARNEHAGEN	11

BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD

finder vi i barnehagelovens kapittel 1. I det følgende vil vi utdype hva vi legger i føringene for barnehagens formål og innhold.

OMSORG

En omsorgsfull relasjon er preget av lydhørhet, nærhet og innlevelse. Omsorg preger alle situasjoner i hverdagslivet og kommer til uttrykk når barna leker og lærer, i stell, måltider og påkledning. Omsorg er å være tilgjengelig, både fysisk og psykisk, det er å være den trygge havnen, men også den som støtter og oppmuntrer til utforsking og mestring. Omsorg er noe som binder mennesker sammen. Barnehagen skal være et miljø hvor også barnas omsorgshandlinger verdsettes. Barna skal få utvikle tillit til seg selv og andre. All læring og utvikling går gjennom en relasjon.

I Tornes barnehage ivaretar vi barnas behov for omsorg ved å:

- Være lydhør, nær og ha innlevelse
- Være deltakende og bevisst omsorgens betydning i lek og læring, stell, måltider og påkledning
- Være tilgjengelig, både fysisk og psykisk
- Skape trygghet

LEK

Leken har verdi i seg selv og den skal ha en stor plass i barnehagen. Barn leker seg fram for å skape sammenheng og ordne opp i egne opplevelser og tanker. Barn leker det de lærer og lærer det de leker. Men, viktigst av alt: leken er et fint sted å være, den gir livsglede og mestring. Barna leker fordi det er morsomt å leke. Vi må gi plass og rom til barnas lek. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling.

I Tornes barnehage ivaretar vi barnas behov for lek ved å:

- Ha kunnskap om, og ivareta lekens egenverdi
- Legge til rette for at leken er et fint sted å være
- Gi plass og rom til barnas lek

LÆRING

Allerede fra fødselen er barnet relasjonsorientert og meningsskapende, det setter egne grenser og gir uttrykk for sine intensjoner. Hvert barn har sitt unike syn på verden, hvert barn har sin opplevelse av læring og forståelse. Når vi skal legge til rette for barnas læreprosesser er det deres nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær som skal anerkjennes, stimuleres og

legges til grunn. I læringsprosessen får barnet bruke hele kroppen og alle sine sanser. Det skal være romslighet for barnas refleksjoner og mestringsopplevelser.

I Tornes barnehage ivaretar vi barnas behov for læring ved å:

- Anerkjenn og stimulere barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær.
- Legge til rette for at barna får bruke hele kroppen og alle sanser
- Skape rom for barnas refleksjoner og mestringsopplevelser

DANNING

Vi skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen. Å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap er et viktig bidrag fra barnehagen. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen, gjennom dialog hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker i en felles prosess. Vi skal synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring. Danning er en pågående prosess som fortsetter hele livet.

I Tornes barnehage ivaretar vi barnas behov for danning ved å:

- Støtte barna
- Hjelp barna til å utvikle kunnskap, verdier og holdninger sammen
- Være bevisst dialog om følelser og tanker
- Fremheve mangfold og ulikheter

PROGRESJONSPLAN

DE 7 FAGOMRÅDENE

- KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST
- KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE
- KUNST, KULTUR OG KREATIVITET
- NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI
- ANTALL, ROM OG FORM
- ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI
- NÆRMILJØ OG SAMFUNN

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Gjennom arbeid med kommunikasjon, språk og tekst skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- Opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale.	- videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd. – bruke språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.	- uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter. – Møte et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer.	- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord. – Utforsker og gjør seg erfaringer med ulike skriftspråkuttrykk, som lekeskrift, tegning og bokstaver, gjennom lese- og skriveaktiviteter.

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Gjennom arbeid med kropp, bevegelse, mat og helse skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.	- blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold. -Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid.	- videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. - setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser.	- blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser. - opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer.

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Gjennom arbeid med kunst, kultur og kreativitet skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer.	- tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. -bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne.	- møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre. – opplever glede og stolthet over egenkulturell tilhørighet.	- bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk.

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- opplever og utforsker naturen og naturens mangfold.	- får gode opplevelser med friluftsliv året rundt. - får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen.	- får kunnskap om dyr og dyreliv. – Lager konstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi.	- opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover. – får kjennskap til menneskets livssyklus.

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Gjennom arbeid med natur, miljø og teknologi skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen.	-får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på.	- får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier.	- utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål. – - Utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap.

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltakelse.	- utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt. - får kjennskap til nasjonale minoriteter.	- oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillitt til deltakelse i samfunnet. - blir kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner.	- blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familieformer. - blir kjent med at samene er Norges urfolk, og får kjennskap til samisk kultur.

ANTALL, ROM OG FORM

Gjennom arbeid med antall, rom og form skal barnehagen bidra til at barna:			
1-2 år	3 år	4 år	5 år
- bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse.	- erfare størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse. - oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger.	- leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på. - undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter.	- utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper. - undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede

VÅR PEDAGOGISKE VIRKSOMHET

PLANLEGGING

For at vi skal tenke og handle langsiktig og systematisk må det pedagogiske arbeidet i barnehagen planlegges. Planleggingen synliggjør hvordan vi fortolker og realiserer rammeplanen, og planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen gir oss et utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten, og i sammenheng med dette baseres planleggingen på barns medvirkning, og kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe.

Det pedagogiske personalet har det overordnende ansvaret, og alle ansatte skal delta i planleggingen. Vi gir ut årsplan, og pedagogiske skriv som er basert på observasjon, dokumentasjon, refleksjon og systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen, og det er en viktig del av det pedagogiske arbeidet. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten, og gjennom dokumentasjon synliggjør vi hvordan vi jobber for å oppfylle kravene i rammeplanen og barnehageloven. Gjennom vårt planverk, MyKid, utstillinger m.m. informerer vi om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen.

Vi vil alltid ha et etisk perspektiv til grunn ved dokumentasjon av barnegrupper og enkelt barn.

VURDERING OG EVALUERING

Hensikten med vurderingsarbeidet er at det skal være med og sikre kvaliteten i barnehagen, og sikre at alle barn får et tilbud som er i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vi prøver til enhver tid å ha et kritisk blikk på oss selv med tanke på å forbedre og endre vår praksis. Vi vurderer og går videre. Hva trenger vi mer kunnskap om, hva vil vi utvikle, hvilke nye situasjoner har oppstått, hva trenger vi å satse på i den nærmeste tiden?

Hva skal vurderes: Enkeltbarnets trivsel og utvikling, barnegruppas trivsel og utvikling, barnehagens innhold, det fysiske miljøet, og barnehagen som lærende organisasjon.

Hvordan vurderer vi: Observasjon, skriftlig og muntlig, samt filming. Samtaler mellom ansatte, ansatte og foreldre, ansatte og barn, møter med eksterne fagpersoner, leder og barnehagefaglig rådgiver og kommunalsjef. Brukerundersøkelser, pedagogisk dokumentasjon, praksisfortellinger, periodeplaner og prosjektarbeid.

Når vurderer vi: Daglig kontakt mellom barn, foreldre og ansatte. Samtaler med-, og vurdering av barns non verbale uttrykk enkeltvis og i gruppe. I foreldresamtaler, foreldreråd, foreldreundersøkelser og interne og eksterne møter. Systematisk vurderingsarbeid legger grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon.

MEDVIRKNING FRA BARN OG FORELDRE I PLANARBEIDET

- ✚ Vi har et ansvar for at barna skal få påvirke sin egen hverdag i barnehagen. Dette betyr blant annet at de får holde på med det som gir mening for dem og at de har innflytelse på alle sider ved sitt liv i barnehagen. Dette må være i samsvar med alder og modenhet.
- ✚ En god voksen lytter og ser barnas initiativ. Det krever at vi ser hva barn kan og vil, men også at vi ser hva barn har behov for. Gjennom observasjon og samspill med barna, reflekterer vi over det vi ser og gjør. Dette er spesielt viktig overfor de yngste som kommuniserer gjennom kroppsspråk og lyder.
- ✚ I barnehagen skal vi gi rom for barns ulike perspektiver og voksne må vise respekt for barnas intensjoner og opplevelsesverden.
- ✚ Barns medvirkning i barnehagen handler også om å gjøre barna selvhjulpne. Vi voksne skal være veiledere og la de klare selv. Barnas ressurser tas i bruk i hverdagssituasjoner som stell, måltid og påkledning. På den måten opplever de mestring i sin egen hverdag.
- ✚ Å gi rom for barns medvirkning handler om hvilke holdninger vi voksne har, hvordan vi ser på barnet og møter deres initiativ og interesser. Som mennesker er vi forskjellige, og vi voksne må la barn få være den som kjenner seg best. Vi kan ikke vite hva barna tenker og ønsker, vi må være utforskende og spørre. Når vi går inn i en god dialogprosess med fokus på barnets perspektiv åpner vi opp for barns medvirkning.

SAMARBEID HJEM – BARNEHAGE

FORELDRESAMARBEID

- ✚ Barnehagen skal samarbeide med foreldrene både individuelt og som gruppe. Samarbeidet skal alltid ha barnets beste som mål. Og foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for at barnet skal trives og utvikle seg. Den daglige kommunikasjonen mellom foreldrene og personalet er grunnleggende for samarbeidet. Begge parter har ansvar for å ta opp aktuelle spørsmål. Personalet har ansvar for å gi foreldre

nødvendig informasjon, begrunnelse for barnehagens virksomhet og invitere til medvirkning.

- ✚ Foreldremedvirkning sikres gjennom samarbeidsutvalg, foreldreråd, foreldremøter og foreldresamtaler. Alle barnehager skal ha et Samarbeidsutvalg som er rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ for barnehagen og foreldrene. Samarbeidsutvalget fastsetter barnehagens årsplan.

SAMARBEID – ANDRE INSTANSER

Vi samarbeider med flere instanser for å gi barna et mest mulig helhetlig tilbud.

- ✚ PPT
- ✚ Helsestasjonen
- ✚ Barneverntjenesten
- ✚ Fysioterapeuter, logopeder, spesialpedagoger m.fl.
- ✚ Skolen
- ✚ Biblioteket

OVERGANGER

- ✚ Barn i barnehagen opplever flere overganger. Overgang i forbindelse med at barnet begynner i barnehagen, overganger i barnehagen og overgangen fra barnehage til skolen.
- ✚ Overganger gjør barna sårbare i forhold til at de skal inn i en ny hverdag og gjøre seg nye erfaringer. Derfor er det viktig at foreldre og ansatte i barnehagen legger til rette og bidrar til at overgangen blir best mulig for å ivareta barnas behov for opplevelse av tilhørighet og oppleve at det er trygt å leke, utforske og lære.

NY I BARNEHAGEN

- ✚ Nye barn får en primærkontakt for oppstart og tilvenning i barnehagen. Det er denne personen som barnet er sammen med den første tiden, for å bli kjent. Primærkontakten skal ivareta og sikre barnets behov for trygghet, omsorg, læring og utfordringer.
- ✚ I starten er foreldrene til stede ved oppstart, videre tilstedeværelse blir vurdert etter barnets behov i samarbeid mellom foreldre og barnehage.

- ✚ Tilvenningsperioden er individuelt tilrettelagt etter barnets behov for trygghet, omsorg og ivaretagelse da barna er ulike.
- ✚ Kort tid etter oppstart gjennomføres førstesamtaler mellom foreldre og primærkontakt/ pedagog.

OVERGANGER INNAD I BARNEHAGEN

- ✚ Barnehagen skal legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe. Dette gjelder som regel når barna skal begynne på ny avdeling i forbindelse med nytt barnehageår på høsten.
- ✚ Barnehagen har utarbeidet rutiner for disse overgangene, hvor barna på våren og sommeren er på besøk på den nye avdelingen de skal starte på.

OVERGANGER BARNEHAGE – SKOLE/SFO

- ✚ Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskap og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon til å begynne på skolen og SFO.
- ✚ Barna skal få muligheten til å glede seg til å begynne på skolen, og få opplevelsen av at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.
- ✚ Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skole legge til rette for at barnet kan få en trygg og god overgang. Hustadvika kommune har utarbeidet rutiner for dette samarbeidet. Barnehagen følger kommunen sin [prosedyre for samarbeid med skolen](#) gjennom året.

SATSINGSOMRÅDER

LIVSMESTRING I BARNEHAGEN

Rammeplanen fastsetter at barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon hvor barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes. Barnehagen skal bidra til at barn opplever trivsel, livsglede og mestring og følelsen av egenverd. Videre skal barnehagen forebygge krenkelser og mobbing. Barnehagen skal håndtere, og følge opp hvis mobbing eller krenkelser forekommer.

For å skape robuste barn trenger vi gode relasjoner i alle ledd, da dette skaper forutsigbarhet, trygghet og trivsel. Barnehagen skal være et inkluderende sted hvor det kontinuerlig skal arbeides med vennskap, fellesskap og utvikling av sosial kompetanse som igjen vil ha betydning for barnas livsmestring og helse. Det er ansattes ansvar å organisere hverdager med hovedvekt på lek, aktiv deltakelse og medvirkning, hvor barna opplever trygghet og tilhørighet.

Det meste som vi jobber med i barnehagen kan knyttes til livsmestring, og i barnehagen har vi over flere år jobbet med tema som kan knyttes til livsmestring, både i forhold til helsefremmende oppvekst, inkluderende barnehagemiljø, sosial kompetanse, barns medvirkning, lek m.m. Vi jobber med ulike temaer knyttet til livsmestring og psykisk helsefremmende arbeid på en systematisk og målrettet måte.

Dette arbeidet består i hovedtrekk av arbeid med kompetanseutvikling blant ansatte. Vi jobber med hva livsmestring skal innebære og bety for oss her i Tornes barnehage, og bevisstgjør oss på hva som er psykisk helsefremmende arbeid i barnehagen. Målet er å skape en trygg, ivaretagende og utviklingstøttende barnehage til det beste for barna. Dette ønsker vi å gjøre ved blant annet at vi har jobbet med, og skal fortsette å jobbe med temaene:

- Barnehagens pedagogiske plattform – grunnsyn og verdier
- Relasjonskompetanse
- Trygghetssirkelen
- Barns rett til beskyttelse
- Lek som grunnleggende aktivitet
- Anerkjennende miljø, ivaretagelse av barns rett til å medvirke
- Foreldresamarbeid

Arbeid med livsmestring er et stort og omfattende tema, derfor er dette et satsingsområde som vi jobber med systematisk og kontinuerlig.

Alle instanser som jobber med barn, unge og deres familier i Hustadvika kommune skal jobbe med folkehelse og livsmestring gjennom [Livet og sånn](#). Det kommende året skal ansatte i barnehagen gjøre oss kjent med programmet og innholdet, og jobbe med dette i personalgruppen. Tema her knyttes til relasjonsarbeidet med barna i barnehagen, og bygger på vårt tidligere arbeid med trygghets sirkelen og se barnet innenfra.

Element fra Livet & sånn vil jobbes med i barnegruppen. Tema her kan knyttes til kategoriene følelser, barnehagevenner, familie og mangfold og vondt og vanskelig.

Forelder vil få informasjon om arbeidet underveis gjennom månedsbrev.

I arbeidet med livsmestring skal personalet i barnehagen:

- Forstå og anerkjenne barnas følelser
- Forstå den viktige rollen barnehagen har som arena for barnets sosiale utvikling, læring og etablering av vennskap.
- Bidra til mestringsopplevelser for barna, slik at de kan bygge gode tanker om seg selv.
- Gi barna verktøy som de kan bruke for å sette grenser for seg selv.
- Led barn som står for negative bemerkninger/utestenging for å føle makt og tilhørighet, til å bli trygge på at de er gode nok og velge en bedre vei for å føle seg som en del av felleskapet.
- Hjelp barna gjennom livets oppturer og nedturen på en måte som gjør at de kommer styrket ut av det.

ARBEID MED SPRÅK I BARNEHAGEN

Denne satsingen omfatter alle barnehager i Hustadvika kommune, og det vil samarbeides på tvers mellom barnehager i dette arbeidet. Det samarbeides også med Høgskolen i Volda og PPT i denne satsingen.

Mandatet for barnehagene i satsingen er: «*Etablere en felles praksis med språk for barna som går i barnehagene i Hustadvika kommune*», og «*praksisen skal ende opp i en språkplan for Hustadvika kommune*».

Vi jobber mot dette mandatet blant annet gjennom aksjoner og refleksjoner knyttet til hvordan det jobbes med språk i de ulike aldersgruppene, og i de ulike situasjonene som er i en barnehagehverdag. For eksempel i forbindelse med måltid, på tur og i overgangssituasjoner.

Tidlig og god språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold. Personalet har ansvar for å invitere alle barna med i språklige aktiviteter, både små og store barnehagebarn og barn med ulike språklige ferdigheter.

I arbeidet med språk skal personalet i barnehagen:

- ✚ Tilpasse de språklige aktivitetene til barnas språklige ferdigheter, interesser og initiativ. Barn lærer når de holder på med noe de er opptatt av og interessert i.
- ✚ Bidra til at alle barn skal oppleve at noen lytter til og viser interesse for det de sier og gir uttrykk for hver dag.
- ✚ Jobbe med hvordan fremme god språkutvikling gjennom de vanlige aktivitetene i barnehagehverdagen.